

Ο περί Νομικής Αρωγής Νόμος του 2002 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 165(Ι) του 2002

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΗ ΔΩΡΕΑΝ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ

Για σκοπούς—

(α) Εφαρμογής της Σύμβασης για Δικαιοδοσία και Αναγνώριση και Εκτέλεση Αποφάσεων σε Οικογενειακά θέματα, που συνομολογήθηκε με βάση το Κ3 της Σύμβασης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (ΕΕ C 221 της 16.7.1998) και του Κανονισμού του Συμβουλίου με αρ. 1347/2000 της 29.5.2000,

(β) εναρμόνισης με τις υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας που πηγάζουν από το Κεφ.24, Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις, σχετικά με θέματα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι — ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Συνοπτικός τίτλος. **1.** Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικής Αρωγής Νόμος του 2002.
22(Ι) του 2005
77(Ι) του 2005.

Ερμηνεία. **2.** Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια—

«αιτητής» σημαίνει το πρόσωπο που υποβάλλει αίτηση για έκδοση πιστοποιητικού για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής, σύμφωνα με τον παρόντα Νόμος·

«ανθρώπινα δικαιώματα» σημαίνει τα ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία διαφυλάσσονται από το Μέρος ΙΙ του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και από τις διεθνείς συμβάσεις που παρατίθενται στον Πίνακα, τις οποίες η
Πίνακας. Κυπριακή Δημοκρατία έχει κυρώσει·

«αντιπροσώπευση» σημαίνει αντιπροσώπευση από δικηγόρο για σκοπούς διαδικασίας και περιλαμβάνει κάθε μορφή βοήθειας που συνήθως παρέχεται από δικηγόρο σε σχέση με διαδικασίες σε όλα τα στάδια μέχρι την έκδοση απόφασης, καθώς και διαδικασία εφέσεως, και, στην περίπτωση ποινικής διαδικασίας, περιλαμβάνει και οποιοδήποτε στάδιο που σχετίζεται με τη διαδικασία πριν από την έναρξη της, καθώς και διαδικασία εφέσεως·

33 του 1964 «Ανώτατο Δικαστήριο» σημαίνει το προβλεπόμενο από τον περί Απονομής της
35 του 1975 Δικαιοσύνης (Ποικίλα Διατάξεις) Νόμο Ανώτατο Δικαστήριο και περιλαμβάνει
72 του 1977 οποιοδήποτε δικαστή αυτού·
59 του 1981
3 του 1987
158 του 1988
109 του 1991.

144798398

«βοήθεια» σημαίνει βοήθεια στη λήψη οποιονδήποτε νόμιμων διαβημάτων, που πρόσωπο δυνατό να λάβει με διαδικασίες, είτε με τη λήψη των διαβημάτων αυτών για λογαριασμό του (συμπεριλαμβανομένης της αντιπροσώπευσης) είτε με την παροχή βοήθειας για να αναλάβει ο ίδιος τα διαβήματα αυτά·

«δικαιούχος» σημαίνει πρόσωπο προς όφελος του οποίου έχει εκδοθεί πιστοποιητικό για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής δυνάμει του άρθρου 7·

«δικηγόρος» σημαίνει πρόσωπο εγγεγραμμένο στο Μητρώο των δικηγόρων που
Κεφ. 2. ασκεί το επάγγελμα σύμφωνα με τον περί Δικηγόρων Νόμο·
42 του 1961

20 του 1963
46 του 1970
40 του 1975
55 του 1978
71 του 1981
92 του 1983
98 του 1984
17 του 1985
52 του 1985
9 του 1989
175 του 1991
212 του 1991
9(I) του 1993
56(I) του 1993
83(I) του 1994
76(I) του 1995
103(I) του 1996
79(I) του 2000
31(I) του 2001
41(I) του 2002.

14 του 1960 «Επαρχιακό Δικαστήριο» σημαίνει το προβλεπόμενο από τον περί Δικαστηρίων
50 του 1962 Νόμο Επαρχιακό Δικαστήριο και περιλαμβάνει οποιοδήποτε δικαστή αυτού.
11 του 1963
8 του 1969
40 του 1970
58 του 1972
1 του 1980
35 του 1982
29 του 1983
91 του 1983
16 του 1984
51 του 1984
83 του 1984
93 του 1984
18 του 1985
71 του 1985
89 του 1985
96 του 1986
317 του 1987
49 του 1988
64 του 1990
136 του 1991
149 του 1991
237 του 1991
42(I) του 1992
43(I) του 1992
102(I) του 1992
26(I) του 1993
82(I) του 1995
102(I) του 1996
4(I) του 1997
53(I) του 1997
90(I) του 1997
27(I) του 1998
52(I) του 1998
110(I) του 1998
34(I) του 1999
146(I) του 1999
41(I) του 2000
32(I) του 2001
40(I) του 2002.

«καθορισμένες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων» σημαίνει τις παραβιάσεις Πίνακας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία εκτίθενται στον Πίνακα.

«Κακουργοδικείο» σημαίνει το προβλεπόμενο από τον περί Δικαστηρίων Νόμο Κακουργοδικείο.

«νομική αρωγή» σημαίνει την παροχή συμβουλής, βοήθειας και αντιπροσώπευσης·

2 του 22(I) του 2005. «Οδηγία 2003/8/ΕΚ» σημαίνει την Οδηγία 2003/8/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Ιανουαρίου 2003, για βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη επί διασυνοριακών διαφορών μέσω της θέσπισης στοιχειωδών κοινών κανόνων σχετικά με το ευεργέτημα πενίας στις διαφορές αυτές·

«Οικογενειακό Δικαστήριο» σημαίνει το Δικαστήριο που συγκροτείται δυνάμει των περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμων του 1990 έως 2000·
23 του 1990
247 του 1990
231 του 1991
86(I) του 1994
33(I) του 1996
61(I) του 1997
26(I) του 1998
92(I) του 1998
46(I) του 1999
96(I) του 1999
58(I) του 2000.

«πιστοποιητικό» σημαίνει πιστοποιητικό για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·

«Στρατιωτικό Δικαστήριο» σημαίνει το προβλεπόμενο από τους Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα και Δικονομίας Νόμους, Στρατιωτικό Δικαστήριο·
40 του 1964
70 του 1964
77 του 1965
28 του 1967
63 του 1979
158 του 1985
238 του 1990
5 του 1992
49(I) του 1993
91(I) του 1995.

«συμβουλή» σημαίνει γνωμάτευση για κάθε νομικό θέμα που δικηγόρος δικαιούται να παρέχει σε σχέση με διαδικασία που αφορά το πρόσωπο που ζητά τη συμβουλή.

456821262

ΜΕΡΟΣ ΙΙ — ΠΑΡΟΧΗ ΔΩΡΕΑΝ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Παροχή δωρεάν νομικής αρωγής. 3. Παρέχεται δωρεάν νομική αρωγή στις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5, 6 και 6Α, στην έκταση και υπό τους όρους που διαλαμβάνονται στον παρόντα Νόμο.

Ποινικές διαδικασίες. 4.—(1) Το άρθρο αυτό εφαρμόζεται—

(α) Σε ποινικές διαδικασίες οι οποίες εγείρονται ενώπιον Δικαστηρίου εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για αδίκημα που είναι δυνατό να έχει διαπράξει, κατά παράβαση οποιουδήποτε νόμου, για το οποίο προβλέπεται ποινή φυλάκισης πέραν του ενός χρόνου και περιλαμβάνει προανακρίσεις και κάθε στάδιο ανακριτικών ή άλλων διαδικασιών που λαμβάνουν χώραν πριν από την έναρξη της ποινικής διαδικασίας και που σχετίζονται με αυτή·

(β) εξαιρουμένων των ποινικών διαδικασιών που αναφέρονται στην παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 5, σε οποιαδήποτε άλλη διαδικασία ενώπιον δικαστηρίου το οποίο ασκεί ποινική δικαιοδοσία.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «Δικαστήριο» σημαίνει Επαρχιακό Δικαστήριο, Κακουργιοδικείο, Στρατιωτικό Δικαστήριο και περιλαμβάνει το Ανώτατο Δικαστήριο, όταν εξετάζει οποιοδήποτε θέμα ή σημείο που εγείρεται σε ποινική διαδικασία κατά την άσκηση της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας

δικαιοδοσίας του.

(3) Στις διαδικασίες που αναφέρονται στο εδάφιο (1), παρέχεται δυνάμει του παρόντος Νόμου, δωρεάν νομική αρωγή η οποία περιλαμβάνει συμβουλή, βοήθεια και αντιπροσώπευση.

Διαδικασίες για 5.—(1) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, «διαδικασίες για καθορισμένες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων» σημαίνει οποιαδήποτε—
παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

(α) Πολιτική διαδικασία ενώπιον Δικαστηρίου σε οποιοδήποτε στάδιο, που εγείρεται εναντίον της Δημοκρατίας για ζημιά που υπέστη πρόσωπο συνεπεία καθορισμένων παραβιάσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή

(β) ποινική διαδικασία η οποία εγείρεται από οποιοδήποτε πρόσωπο, σε περιπτώσεις όπου το υπό εκδίκαση αδίκημα αφορά καθορισμένες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

(2) Παρέχεται δωρεάν νομική αρωγή δυνάμει του παρόντος Νόμου σε διαδικασίες για καθορισμένες παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

(3) Η νομική αρωγή που παρέχεται δυνάμει του άρθρου αυτού —

(α) Στην περίπτωση πολιτικής διαδικασίας που εγείρεται στη Δημοκρατία ή ποινικής διαδικασίας, περιλαμβάνει συμβουλή, βοήθεια και αντιπροσώπευση, και

(β) σε περίπτωση πολιτικής διαδικασίας που εγείρεται εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας, περιλαμβάνει μόνο συμβουλή.

(4) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με διάταγμα του που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να τροποποιήσει τον Πίνακα.

Πίνακας.

Νομική αρωγή σε 6.—(1) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού, «διαδικασία ενώπιον Οικογενειακού Δικαστηρίου» σημαίνει—
οικογενειακές υποθέσεις.

(α) Διαδικασία που εγείρεται αναφορικά με θέματα οικογενειακών σχέσεων με βάση διατάξεις διμερών ή πολυμερών Συμβάσεων στις οποίες έχει προσχωρήσει η Κυπριακή Δημοκρατία· ή

(β) διαδικασία που αφορά θέματα γονικής μέριμνας, διατροφής, αναγνώρισης τέκνου, υιοθεσίας, περιουσιακών σχέσεων των συζύγων και οποιαδήποτε άλλη γαμική ή οικογενειακή διαφορά.

(2) Παρέχεται δωρεάν νομική αρωγή για διαδικασίες ενώπιον Οικογενειακού Δικαστηρίου, η οποία περιλαμβάνει συμβουλή, βοήθεια και αντιπροσώπευση.

4 του 22(I) του 2005. 6A.—(1) Για τους σκοπούς του άρθρου αυτού:

Νομική αρωγή σε διασυνοριακές διαφορές.

“διασυνοριακή διαφορά” σημαίνει διαφορά σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις όταν ο διάδικος ο οποίος αιτείται παροχή δωρεάν νομικής αρωγής είναι, είτε πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε πολίτης τρίτης χώρας, και κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ο διάδικος αυτός έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του σε κράτος μέλος άλλο από τη Δημοκρατία. Ο όρος περιλαμβάνει την περίπτωση που αναφέρεται στο εδάφιο (4) του παρόντος άρθρου και δεν περιλαμβάνει διαφορά σε φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις·

“δικαστήριο” σημαίνει αρμόδιο δικαστήριο·

“κράτος μέλος” σημαίνει κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης πλην της Δανίας.

(2) Παρέχεται σε φυσικά πρόσωπα δωρεάν νομική αρωγή δυνάμει του παρόντος Νόμου σε διαδικασίες ενώπιον δικαστηρίου στη Δημοκρατία σχετικά με

διασυνοριακή διαφορά, η οποία περιλαμβάνει συμβουλή, βοήθεια και αντιπροσώπευση.

(3) Η παροχή δωρεάν νομικής αρωγής σε διασυνοριακή διαφορά περιλαμβάνει επίσης:

(i) Την αμοιβή διερμηνέως·

(ii) τα έξοδα της επίσημης μετάφρασης των εγγράφων που απαιτούνται από το δικαστήριο και προσκομίζει ο δικαιούχος, τα οποία είναι απαραίτητα για την επίλυση της διαφοράς· και

(iii) τα έξοδα στα οποία υποβάλλεται ο αιτητής για μετακίνηση προσώπου που συνδέεται με την υποστήριξη του αιτήματός του, εφόσον επιβάλλεται η αυτοπρόσωπη παρουσία στο δικαστήριο και το δικαστήριο αποφασίζει ότι το εν λόγω πρόσωπο δεν μπορεί άλλως να μετάσχει στη διαδικασία.

(4) Παροχή δωρεάν νομικής αρωγής χωρεί και υπέρ προσώπου που έχει την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή του στη Δημοκρατία για κάλυψη εξόδων λόγω αρωγής από δικηγόρο που ασκεί το επάγγελμα στη Δημοκρατία, εφόσον η αρωγή αφορά σε υπόθεση ενώπιον Δικαστηρίου άλλου κράτους μέλους, μέχρι να υποβληθεί η αίτηση για την παροχή δωρεάν νομικής αρωγής, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, στο κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει το δικαστήριο.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ — ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Αίτηση για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής. Πιστοποιητικό. 5 του 22(I) του 2005. **7.**—(1) Το Δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί οποιαδήποτε από τις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5, 6 και 6A(4), ή το Δικαστήριο της επαρχίας στην οποία ο αιτητής συνήθως διαμένει δύναται, κατόπιν γραπτής αίτησης σε αυτό, αν κρίνει ότι—

(α) Με βάση κοινωνικοοικονομική έκθεση του Γραφείου Ευημερίας, η οικονομική κατάσταση του αιτητή και, στην περίπτωση που ο αιτητής είναι εξαρτώμενο μέλος οικογένειας, η οικονομική κατάσταση της οικογένειας του, δεν του επιτρέπει να εξασφαλίσει νομική αρωγή, λαμβανομένων υπόψη των απολαβών του, πραγματικών και αναμενόμενων, οποιωνδήποτε άλλων εισοδημάτων, από εργασία ή άλλες πηγές, των εξόδων για τις βασικές ανάγκες του ίδιου και της οικογένειας του και άλλων υποχρεώσεων και αναγκών του· και

(β) λόγω της σοβαρότητας της υπόθεσης ή άλλων περιστάσεων της υπόθεσης είναι επιθυμητό για το συμφέρον της δικαιοσύνης να τύχει δωρεάν νομικής αρωγής για την προετοιμασία και το χειρισμό της υπόθεσης,

να εκδώσει πιστοποιητικό για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής:

Νοείται ότι το δικαστήριο που εξέδωσε το πιστοποιητικό μπορεί να το ανακαλέσει, όταν υπάρχει ουσιαστική αλλαγή των δεδομένων του δικαιούχου:

2 του 77(I) του 2005. ²³³⁷⁷¹⁸⁰ Νοείται περαιτέρω ότι στην περίπτωση αίτησης για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής σε δευτεροβάθμια διαδικασία δεν απαιτείται η έκδοση νέου πιστοποιητικού και το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του την προβλεπόμενη στην παράγραφο (α) κοινωνικοοικονομική έκθεση του Γραφείου Ευημερίας που συντάχθηκε για τους σκοπούς της πρωτοβάθμιας διαδικασίας, νοούμενου ότι ο αιτητής δηλώνει ενόρκως ότι δε διαφοροποιήθηκε η οικονομική του κατάσταση.

(2) Ο τύπος και το περιεχόμενο της αίτησης είναι σύμφωνα με τύπο που ήθελε καθορισθεί σε Διαδικαστικούς Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 13.

6 του 22(I) του 2005. **7A.**—(1) Για σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 6A(1), (2) και (3) το αρμόδιο Παροχή δωρεάν δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί οποιαδήποτε διαδικασία σχετικά με

νομικής αρωγής σε διασυνοριακή διαφορά ή και πριν την καταχώρησή της, κατόπιν γραπτής αίτησης διασυνοριακή σε έντυπο ως καθορίζεται στο άρθρο 13(2)(στ), δύναται να εκδώσει πιστοποιητικό διαφορά. για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής αν κρίνει ότι –

(α) Η οικονομική κατάσταση του αιτητή και, στην περίπτωση που ο αιτητής είναι εξαρτώμενο μέλος οικογένειας, η οικονομική κατάσταση της οικογένειάς του, σύμφωνα με τα δικαιολογητικά που υποβάλλει στο στερεότυπο έντυπο δυνάμει του άρθρου 13(2)(στ) δεν του επιτρέπει να εξασφαλίσει νομική αρωγή, λαμβανομένων υπόψη των απολαβών του, πραγματικών και αναμενόμενων, οποιωνδήποτε άλλων εισοδημάτων, από εργασία ή άλλες πηγές, των εξόδων για τις βασικές ανάγκες του ιδίου και τη οικογένειάς του, άλλων υποχρεώσεων και αναγκών του, της σημασίας της υπόθεσης για τον αιτούντα και της διαφοράς στις δαπάνες διαβίωσης μεταξύ του κράτους μέλους κατοικίας ή συνήθους διαμονής και της Δημοκρατίας και

(β) λόγω της σοβαρότητας της υπόθεσης ή άλλων περιστάσεων της υπόθεσης είναι επιθυμητό για το συμφέρον της δικαιοσύνης να τύχει δωρεάν νομικής αρωγής για την προετοιμασία και το χειρισμό της υπόθεσης:

Νοείται ότι, εκτός όπου εξαιρετικές περιστάσεις οδηγούν το Δικαστήριο να κρίνει διαφορετικά, θεωρείται ότι οι προϋποθέσεις της παρούσας παραγράφου δεν πληρούνται όταν ο αιτών ισχυρίζεται ότι βλάπτεται η φήμη του και δεν έχει υποστεί υλική ή οικονομική ζημιά ή όταν η αίτηση αφορά αξίωση που απορρέει απευθείας από την επαγγελματική ή μη μισθωτή δραστηριότητα του αιτούντος.

(γ) η αγωγή στην οποία αφορά η αίτηση δεν είναι προδήλως αβάσιμη ή εκτός του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας 2003/8/EK ή στην περίπτωση που έχουν παρασχεθεί νομικές συμβουλές πριν από τη δίκη, εάν η πρόσβαση στην δικαιοσύνη δεν είναι εξασφαλισμένη.

(2) Το δικαστήριο που εξέδωσε το πιστοποιητικό μπορεί να το ανακαλέσει, όταν υπάρχει ουσιαστική αλλαγή των δεδομένων του δικαιούχου ή εκδόθηκε βάσει ανακριβών πληροφοριών που παρασχέθηκαν από το δικαιούχο.

3 του 77(I) του 2005. (3) Στην περίπτωση αίτησης για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής, σε δευτεροβάθμια διαδικασία δεν απαιτείται η έκδοση νέου πιστοποιητικού και το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του την δυνάμει του εδαφίου (1) γραπτή αίτηση του αιτητή, που υποβλήθηκε για σκοπούς της πρωτοβάθμιας διαδικασίας, νοουμένου ότι ο αιτητής δηλώνει ενόρκως ότι δε διαφοροποιήθηκε η οικονομική του κατάσταση.

6 του 22(I) του 2005. **7B.**-(1) Αρμόδια αρχή για τη διαβίβαση αιτήσεων προσώπων που έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στη Δημοκρατία για την παροχή δωρεάν νομικής αρωγής από άλλο κράτος μέλος και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2003/8/EK, είναι το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

(2) Η αρμόδια αρχή παρέχει συνδρομή στον αιτούντα, ώστε η αίτηση να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που γνωρίζει ότι απαιτούνται για να κριθεί η αίτηση και παρέχει δίχως δαπάνη του αιτούντος, εφόσον ζητηθεί, κάθε απαραίτητη μετάφραση της αίτησης και των δικαιολογητικών εγγράφων.

(3) Εφόσον η αίτηση είναι δεόντως συμπληρωμένη και τα δικαιολογητικά έγγραφα έχουν μεταφραστεί, αυτή διαβιβάζεται στην αρχή του άλλου κράτους μέλους εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της.

(4) Δεν απαιτείται επικύρωση για τα έγγραφα που διαβιβάζονται με βάση τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Δήλωση του αιτητή **8.**—(1) Προτού το Δικαστήριο εκδώσει το πιστοποιητικό, που προβλέπεται στο άρθρο 7, αυτό καλεί τον αιτητή να υποβάλει έγγραφη δήλωση για γεγονότα και στοιχεία που μπορούν να το βοηθήσουν στη λήψη απόφασης κατά πόσο η οικονομική κατάσταση του ιδίου και, στην περίπτωση που αυτός είναι εξαρτώμενο

μέλος οικογένειας, η οικονομική κατάσταση της οικογένειας αυτής, δικαιολογεί την παροχή δωρεάν νομικής αρωγής.

(2) Ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης θα καθορίζεται σε Διαδικαστικούς Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 13.

Η σχέση δικηγόρου πελάτη δεν επηρεάζεται από το Νόμο.

9.—(1) Εκτός αν προκύπτει διαφορετικά από τον παρόντα Νόμο ή τους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού—

(α) Το γεγονός ότι οι υπηρεσίες του δικηγόρου παρέχονται δυνάμει του Νόμου αυτού δεν επηρεάζει τη σχέση μεταξύ δικηγόρου-πελάτη ή τα δικαιώματα εκάστου ή τα προνόμια τα οποία απορρέουν από τη σχέση αυτή· και

(β) τα δικαιώματα τα οποία παρέχονται από τον παρόντα Νόμο στο πρόσωπο στο οποίο παρέχεται δωρεάν νομική αρωγή, δεν επηρεάζουν τα δικαιώματα ή τις ευθύνες άλλων μερών όσον αφορά τις διαδικασίες ή τις αρχές με βάση τις οποίες συνήθως ασκείται η διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου.

(2) Χωρίς να επηρεάζεται η γενικότητα της παραγράφου (β) του εδαφίου (1), για σκοπούς υπολογισμού των εξόδων του επιτυχόντος δικαιούχου, οι υπηρεσίες δικηγόρου δε θεωρούνται ότι έχουν παρασχεθεί δυνάμει του παρόντος Νόμου:

Νοείται ότι, σε περίπτωση που το δικαστήριο επιδικάζει έξοδα υπέρ του επιτυχόντος δικαιούχου, δεν καταβάλλεται οποιοδήποτε ποσό για σκοπούς νομικής αρωγής και οποιοδήποτε ποσό κατεβλήθη επιστρέφεται.

(3) Δικηγόρος, ο οποίος λαμβάνει αμοιβή δυνάμει του παρόντος Νόμου, δε λαμβάνει οποιοδήποτε άλλο ποσό σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχει, εκτός αν το ποσό προβλέπεται από τον παρόντα Νόμο ή τους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει αυτού και εγκρίνεται από το δικαστήριο.

(4) Τυχόν ανάκληση πιστοποιητικού που εκδόθηκε για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής σε οποιοδήποτε πρόσωπο δεν επηρεάζει το δικαίωμα οποιουδήποτε δικηγόρου για αμοιβή για τις υπηρεσίες που προσέφερε μέχρι την ημερομηνία ανάκλησης.

Επιλογή ή διορισμός δικηγόρου.

10.—(1) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου, ο δικαιούχος δωρεάν νομικής αρωγής, έχει δικαίωμα επιλογής του δικηγόρου που θα του προσφέρει δωρεάν νομική αρωγή από δικηγόρους, οι οποίοι είναι πρόθυμοι να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους δυνάμει του παρόντος Νόμου.

(2) Σε περίπτωση κατά την οποία ο δικαιούχος δεν υποδεικνύει δικηγόρο της επιλογής του, το Δικαστήριο διορίζει δικηγόρο από τον κατάλογο δικηγόρων ο οποίος καταρτίζεται σύμφωνα με το άρθρο 11, επιφυλασσομένου του δικαιώματος του δικηγόρου να αρνηθεί και τηρουμένων των εκάστοτε εν ισχύ Κανονισμών Δεοντολογίας των Δικηγόρων.

(4) Δικηγόρος που διορίζεται με βάση τα πιο πάνω εδάφια μπορεί να ζητήσει την καταβολή των δικηγορικών του εξόδων σ' οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας:

Νοείται περαιτέρω ότι σε περίπτωση αλλαγής δικηγόρου, εξοφλούνται πρώτα τα δικηγορικά έξοδα του προηγούμενου δικηγόρου.

Κατάλογος δικηγόρων.

11.—(1) Ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος, καταρτίζει κατάλογο με τα ονόματα των δικηγόρων που ενδιαφέρονται να προσφέρουν υπηρεσίες, με βάση τον παρόντα Νόμο.

(2) Στον κατάλογο που ετοιμάζεται δυνάμει του άρθρου αυτού, αναφέρεται ο κλάδος και το είδος της νομικής αρωγής που ο κάθε δικηγόρος ενδιαφέρεται να προσφέρει και ο κατάλογος δύναται να απαρτίζεται από τρία βασικά μέρη, αντίστοιχα με τα άρθρα 4, 5 και 6.

Αδικήματα και 12.—(1) Πρόσωπο το οποίο, για να εξασφαλίσει δωρεάν νομική αρωγή για τον
ποινές. εαυτό του ή για άλλο πρόσωπο με βάση τον παρόντα Νόμο προβαίνει, προφορικά ή
γραπτά, σε δόλια ή ψευδή δήλωση ή παράσταση ή αποκρύπτει ουσιώδες γεγονός,
είναι ένοχο αδικήματος, και σε περίπτωση καταδίκης του, υπόκειται σε φυλάκιση
για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ή σε χρηματική ποινή που
δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες πενήντα λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Δικαστήριο το οποίο καταδικάζει πρόσωπο για αδίκημα σύμφωνα με το παρόν
άρθρο, δύναται να διατάξει το πρόσωπο αυτό να επιστρέψει ολόκληρο ή μέρος του
ποσού που του καταβλήθηκε για σκοπούς νομικής αρωγής σε σχέση με την οποία
διαπράχθηκε το αδίκημα.

Εκδοση 13.—(1) Το Ανώτατο Δικαστήριο εκδίδει Διαδικαστικό Κανονισμό για την
καλύτερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου
και για τον καθορισμό οποιουδήποτε θέματος που πρέπει ή είναι επιθυμητό να
Κανονισμού. καθοριστεί.

(2) Χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1), Διαδικαστικός Κανονισμός
που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος άρθρου, μπορεί να προβλέπει για —

(α) Τον τύπο και το περιεχόμενο της αίτησης για παροχή δωρεάν νομικής αρωγής·

(β) τον τύπο του πιστοποιητικού παροχής δωρεάν νομικής αρωγής·

(γ) τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης που υποβάλλεται δυνάμει του
άρθρου 8·

(δ) τις κλίμακες αμοιβής, τα έξοδα και τις άλλες δαπάνες που θα καταβάλλονται
για σκοπούς δωρεάν παροχής νομικής αρωγής· και

(ε) τον τρόπο με τον οποίο θα ορίζονται οι δικηγόροι για σκοπούς παροχής δωρεάν
νομικής αρωγής.

7 του 22(I) του 2005. (στ) Για την υιοθέτηση του εντύπου για τη διαβίβαση των αιτήσεων ευεργετήματος
πενίας κατ' εφαρμογή της Οδηγίας 2003/8/ΕΚ του Συμβουλίου για βελτίωση της
πρόσβασης στη δικαιοσύνη επί διασυννοριακών διαφορών μέσω της θέσπισης
στοιχειωδών κοινών κανόνων σχετικά με το ευεργέτημα πενίας στις διαφορές
αυτές.

Εκδοση Κανονισμών. 14.—(1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 13, το Υπουργικό
Συμβούλιο εκδίδει κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του
παρόντος Νόμου.

(2) Οι Κανονισμοί αυτοί εγκρίνονται από τη Βουλή και δημοσιεύονται στην
Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ

Τα ανθρώπινα δικαιώματα για τις παραβιάσεις των οποίων ο παρών Νόμος έχει
εφαρμογή, είναι αυτά που διασφαλίζονται από—

(α) Το Μέρος II του Συντάγματος,

39 του 1962. (β) τον περί της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την προάσπιση των Ανθρωπίνων
Δικαιωμάτων (Κυρωτικό) Νόμο του 1962·

12 του 1967 (γ) τους περί της Συμβάσεως περί της Εξαλείψεως Πάσης Μορφής Φυλετικής
11 του 1992 Διακρίσεως (Κυρωτικό) Νόμους του 1967 έως 1995·
6 του 1995.

(δ) τον περί των Διεθνών Συμφώνων (Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά

- 14 του 1969. Δικαιώματα και Αστικά και Πολιτικά Δικαιώματα) (Κυρωτικό) Νόμο του 1969.
- 24 του 1989. (ε) τον περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Πρόληψη των Βασανιστηρίων και της Απάνθρωπης ή Ταπεινωτικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Κυρωτικό) Νόμο του 1989. 462080359
- 235 του 1990 (στ) τους περί της Σύμβασης κατά των Βασανιστηρίων και Άλλων Μορφών Σκληρής, Απάνθρωπης ή Εξευτελιστικής Μεταχείρισης ή Τιμωρίας (Κυρωτικό) Νόμους του 1990 και του 1993.
- 35(III) του 1993.
- 78 του 1985. (ζ) τον περί της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης σε Βάρος της Γυναίκας (Κυρωτικό) Νόμο του 1985.
- 243 του 1990. (η) τον περί της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Κυρωτικό) Νόμο του 1990.